

FRENDE SKADEFORSIKRING AS

Styrets årsberetning for 2014

Innledning

Frende Forsikring består av holdingsselskapet Frende Holding AS med tilhørende datterselskaper, Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Selskapene ble stiftet 20. juni 2007. Frende Holding AS eies av 15 frittstående sparebanker, se vedlagte oversikt over eierstruktur. Selskapene er i 2014 slått sammen i en felles driftsmodell. Strukturen forutsetter Finanstilsynets godkjenning.

Frende startet salg av livprodukter til privatmarkedet i desember 2007 og skadeforsikringer til privatmarkedet i mars 2008. I oktober 2009 startet også salget av bedriftsprodukter, primært rettet mot SMB-markedet.

Virksomheten drives fra hovedkontoret i Krokattjønneveien 15 i Fyllingsdalen i Bergen, hvor selskapene er samlokalisert.

Hovedtrekk 2014

- Markedsveksten fortsetter. Bestandspremien er nå MNOK 1275, en vekst på MNOK 140 i løpet av året, tilsvarende 12,3 %.
- Totalt antall kunder er nå 110 000. Veksten i løpet av siste år er 9 600.
- Frende har en markedsandel i det norske privatmarkedet på 3,2 %. I hjemfylkene Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane er markedsandelen tett opp mot 10 %.
- Resultatet i 2014 er svært tilfredsstillende. Resultat før skatt MNOK 164 mot MNOK 79,2 i fjor. I resultatet er det avsatt sikkerhetsavsetninger på MNOK 27,5. Korrigerer vi for denne avsetningen blir resultatet MNOK 191,5
- Skadeprosenten ble 69,3 % mot 73,4 % i 2013.
- Combined ratio ble 88,4 % mot 92,3 % i 2013.
- Finansavkastningen ble 4,3 % i 2014
- ROE etter skatt ble 25,7 %.

Virksomheten i 2014 – styrets beretning

Ved inngangen til 2014 passerte Frende 100.000 kunder på skadeforsikring.

Gjennom året har Frende Skadeforsikring AS betraktelig utvidet distribusjonsapparatet. I tillegg til 15 eierbanker er det etablert ny franchisekanal med egne salgssentre og opprettet et eget kundesenter for utgående salg.

Ved inngangen til 2014 kom Sparebanken Sogn og Fjordane inn som fjerde største eier med en aksjepost på 10 % i Frende Holding AS. For Frende betyr dette at selskapet vil øke distribusjonskraften vesentlig fremover i et viktig geografisk område. Eierbankenes kontornettverk i deres respektive geografiske nedslagsfelt består nå av 228 bankfilialer med 920 rådgivere, og selskapet er representert i 13 fylker.

Etablering av franchisekanalen er et ledd i selskapets videre vekststrategi utenfor eierbankenes geografiske nedslagsområder. Tidlig i 2014 inngikk Frende samarbeidsavtale med tre franchisetakere og det er etablert salgssentre i Bodø, Fauske, Lofoten, Meløy, Finnsnes, Harstad, Tromsø, Trysil, Vinstra og Moss.

Erstatninger og naturskade

Flatanger og Lærdal var rammet av omfattende branner ved inngangen til året, og 2014 var et år hvor naturen viste krefter i form av kraftig snøfall, ekstremvær, vind og flom. Frenedes skadeapparat har vært proaktive og tilgjengelige, både med innsatsstyrke i egne lokaler og tidlig tilstedeværelse for å bistå kundene på skadestedet. Kostnadene til naturskader håndteres gjennom bransjeordningen Norsk Naturskadepool.

Erstatningene etter brann i private boliger og hytter ble i 2014 på nesten 4,5 milliarder kroner. Det innebærer en økning på 6 prosent fra 2013, viser tall fra Finans Norge.

I trafikken var det i fjor materielle skader på kjøretøy for 6,6 milliarder kroner og meldt inn nesten 360.000 materielle skader til forsikringsselskapene.

Erstatningene for reiseforsikring ble i 2014 på rekordhøye 1,8 milliarder kroner, viser tall fra Finans Norge. Det er en økning på 3 prosent sammenlignet med 2013. Nesten en av seks av selskapets kunder meldte reiseskade i 2014. Reisegodsdekningen står for 40 prosent av skademeldingene på reise, jo yngre kunden er, desto større andel av skadene er knyttet til tap av personlige eiendeler. Når det gjelder tyveri og tap av reisegods var det nær 110.000 saker i 2014, ifølge Finans Norge. Avbestillinger står for 15 prosent av antall skademeldinger, mens reisesyke står for 25 prosent, og hele 45 prosent av utbetalingene. Reisesyke har vært den mest økende enkeltposten senere år, noe som forklares med at stadig flere reiser, og at de gjerne velger litt mer risikofylte reisemål enn tidligere. I tillegg er det stadig flere eldre som reiser.

Samlet har 2014 vært nok et år med positiv skadeutvikling for selskapet, og skadeprosent for egen regning var 69,3 mot 73,4 i 2013.

Nye systemer og samarbeid

Skadeoppgjør implementerte i februar et nytt system for styring av prosesser knyttet til taksering og utbedring av bygnings- og innborskader. Samme måned var vi på luften med nytt skadeoppgjørssystem som frigir ressurser til enda bedre kundebehandling.

På bedriftsmarkedet passerte Frende 200 millioner kroner i bestand i mars. Skadehistorikken tilsier at porteføljen er av god kvalitet. Det legges til grunn at det gjøres en god jobb i eierbankene, og at internt støtteapparat og skadeoppgjør, riktige produkter og priser, gjør Frende konkurransedyktig også på bedriftsforsikringer.

Gjennom samarbeid med Storebrand har Frende fått et enda bredere produktspekter, og tilbyr nå helseforsikring. I løpet av de siste ti årene er antall nordmenn med helseforsikring mer enn doblet. Tall fra Finans Norge viser at 380.000 nordmenn enten har tegnet egen helseforsikring, eller fått gjennom jobben.

I april lanserte selskapet Sikkerhetsbutikken på frende.no, i samarbeid med Falck. I mai ble det signert avtale med Falck Global Assistance (FGA) som ny leverandør av reisealarm og veihjelp utland, med oppstart 1. november 2014. Innenfor sitt store globale nettverk håndterer FGA allerede ti millioner reiseassistanser årlig. Selskapet er dermed første norske forsikringsleverandør med norsk alarmsentral med norske medarbeidere, ledere, sykepleiere og leger, basert i Larvik.

Best i test

Samarbeidet med Falck Global Assistance er med på å gi et av selskapets spydspissprodukter, reiseforsikringen som gjentatte ganger er kåret til «best i test», et ytterligere løft. Den positive kundeopplevelsen å bli møtt av norsktalende personell i en skadesituasjon, er i tråd med selskapets verdier, enkel, nær, trygg og engasjert.

Frende er gjennom året også kåret til best i test på barneforsikring og innboforsikring.

Ny felles driftsmodell

I juni besluttet styrene i Frende å slå sammen Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS i en felles driftsmodell med en ledergruppe. Målet er å sikre bedre og mer helhetlige kundeopplevelser, mer effektive prosesser og langsiktig lønnsomhet. Sammenslåingen vil bidra til at selskapene står sterkere i møte med fremtidige kundeforventninger, og vil gi bedre muligheter til å optimalisere videre innovasjon og produktutvikling. Siden oppstarten av Frende Forsikring har selskapene hatt flere felles funksjoner, som IT, økonomi, salg og marked. Ytterligere sammenslåing av funksjoner vil sikre mer effektiv ledelse og bedre fordeling og bruk av ressurser. Styrene legger videre til grunn at en slik felles driftsmodell vil bidra til at selskapet i enda sterkere grad vil kunne utnytte distribusjonskraften som de 15 eierbankene i banknettverket representerer. Strukturen forutsetter Finanstillsynets godkjenning.

Halvårsresultatene viste en samlet bestandspremie for selskapene på 1,8 milliarder kroner, og totalt antall kunder passerte 150.000. I august passerte bestandspremien for skadeforsikring i privatmarkedet en milliard kroner.

Fra august kan også Frenedes kunder logge seg på «Min Side» på frende.no med Bank ID på mobil. Kundene kan når som helst og hvor som helst, i inn- og utland, logge seg på fra alle enheter, også nettbrett og smarttelefoner. Innen utgangen av året var det også installert Java-fri Bank ID, som legger enda bedre til rette for problemfri innlogging.

Kundetilfredshet

I november fikk selskapet nok en gang dokumentert at kundene opplever at Frende har de mest fornøyde forsikringskundene i Norge, samt Norges beste skadeoppgjør. Selskapets visjon "vårt omdømme er vår drivkraft" er utfordrende og forpliktende. Målet er at Frende i alle sammenhenger skal fremstå som et selskap som bryr seg, og at kontakten med Frende skal oppleves positivt i forhold til forventningene, enten det er i direkte kontakt med selskapets ansatte, våre distributører og samarbeidspartnere eller via elektroniske kanaler. Styret er derfor svært tilfreds med at selskapet i en landsomfattende analyse av forsikringsbransjen foretatt av EPSI Norge, basert på 3300 intervjuer, er det eneste norske forsikringsselskapet som fikk mer tilfredse kunder. Selskapets gode resultat kommer av at kundene både opplever et godt samsvar mellom forventninger og leveranse, samt at priser og vilkår er konkurransedyktige. Frende scorer også høyest på utvalget av forsikringsprodukter, dekninger og egenandelsnivå, og desidert best på de ansattes engasjement og vilje til å hjelpe, høflighet og vennlighet, og på hvor sannsynlig det er at kundene ville anbefalt selskapet til en venn.

Doblet resultat

Lønnsom vekst har siden oppstarten i 2007 vært et overordnet mål for selskapet. Ved utgangen av 2014 er det gledelig for styret å konstatere at alle vesentlige faktorer i den sammenheng fortsetter den positive utviklingen, noe som har bidratt til et resultat før skatt på MNOK 164 mot MNOK 79,2 i 2013.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Selskapet hadde i 2014 brutto forfalt premie på MNOK 1 254,0 som er en vekst med 12 % fra MNOK 1 124,1 i 2013. Opptjent premie for egen regning var MNOK 1 166,4

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egen regning var MNOK 807,9. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 69,3. Brutto var skadeprosenten 68,6. Skadeutviklingen i 2014 har vært svært positiv, skadeprosent for egen regning i 2013 var 73,4. Målrettet jobbing med tegnings -retningslinjer, tariffen, porteføljekvalitet, skadeoppgjør og opplæring, samt markedsmessige forhold viser seg i resultatene. Sammenlignet med foregående år er skadeutvikling positiv på alle produkter i privatmarkedet, spesielt på bolig, fritidsbolig og reise. Naturskade påvirker resultatet negativt også i 2014.

Driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader var MNOK 223,2. Kostnadsprosenten er noe økt fra 18,9 i 2013 til 19,1 i 2014, noe som i sin helhet er relatert til merkostnader til omorganiseringen og utkjøpskostnader i forbindelse med flytting. Kostnadsprosent før merkostnader er 18,1 %. Selskapet er dimensjonert for å takle forventet vekst i kundemassen uten å gjøre vesentlige investeringer. Vi fortsetter å fokusere på effektivisering og automatisering av driften, også som del av felles organisering Skade og Liv. Antall årsverk har økt fra 90,1 til 98,9.

Finansinntekter

Frende sin kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene ved utgangen av 2014 er fordelt på 65,8 % i renteportefølje, 15,4 % i obligasjoner holdt til forfall, 9 % i aksjefond, 2,4 % i høyrente obligasjoner og 7,4 % i eiendom. Kapitalforvaltningen anses med dette å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Netto inntekter fra investeringer var MNOK 61,0 som tilsvarer en avkastning på 4,3 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer 16,3 % og 2,9 % på renter og 5,4 på eiendom.

Kontantstrøm

Selskapets kontantstrøm er netto positiv med MNOK 13,4. Overskuddslikviditet plasseres løpende til andre finansielle eiendeler, netto likviditetsøkning fra driften i 2014 er på MNOK 365.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2014 et overskudd på MNOK 164,0 mot 79,2 i 2013, mens resultat etter skattekostnad viste et overskudd på MNOK 125,0.

Sikkerhetsavsetninger belaster resultatet med MNOK 27,5. Det er også foretatt en ekstraordinær avsetning for tilleggssavgift knyttet til varsel om krav av merverdiavgift på MNOK 4,8. Dette er relatert til kjøp av IT system fra utenlandsk leverandør for perioden 2008 – 2012. Selskapet har påklaget kravet, og saken er ikke avsluttet.

Balanse

Forvaltningskapitalen i Frende var ved årsskiftet MNOK 2 196. Eiendelssiden fordeler seg med MNOK 57 i bankinnskudd, MNOK 243 i obligasjoner holdt til forfall, MNOK 144 i aksjefond, MNOK 1 079 i pengemarkeds- og obligasjonsfond, MNOK 117 i eiendomsfond, MNOK 28 i varige driftsmidler, MNOK 460 som fordringer i forbindelse med forsikringsdriften, MNOK 29 som andre fordringer og MNOK 39 som utsatt skattefordel.

Selskapets egenkapital utgjorde pr. 31.12.14 MNOK 550 mot MNOK 425 pr. 31.12.13, og dette utgjorde 25 % av forvaltningskapitalen mot 23 % foregående år.

Det er foretatt avsetning for ikke opptjent premie på MNOK 588, avsetning på MNOK 748 til framtidige skadeutbetalinger og MNOK 209 til lovpålagte sikkerhetsavsetninger.

Kapitaldekning og solvensmarginkapital viste ved årsskiftet positiv margin i forhold til lovens minimumskrav. Kapitaldekningen var per 31.12.14 på 32 % (2013: 31 %), mens solvensmargin var på 253 % (2013: 197 %).

Styrets vurdering

Årsregnskapet

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Frende Skadeforsikring AS i 2014 og om selskapets stilling ved årsskiftet.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at dette derfor er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er vesentlig for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Risikoforhold

Frende Skadeforsikring har i 2014 gjennomført en egenvurdering av risiko- og kapital situasjonen – ORSA prosess.

Formålet med ORSA-prosessen er å sikre at styret har tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere om Frende Skade sin risikoprofil er innenfor vedtatt risikoappetitt og risikorammer, gitt gjeldende strategiske beslutninger. ORSA-prosessen skal videre dokumentere at Frende Skade har nødvendig kapital til å dekke opp virksomhetens risikoeksponering, både på kort og lengre sikt.

De vesentligste risikoforhold i Freneds virksomhet knytter seg i hovedsak til den generelle markedsrisiko som finnes i skadeforsikringsmarkedet. Av finansielle risikoer er forvaltnings-risiko, og likviditets- og soliditetsrisiko mest fremtredende, men disse vurderes å være lave. Kredittrisiko, både i forhold til direkte forsikring og motparter i forbindelse med reassurans og kapitalforvaltning, anses som relativt liten.

Selskapets kapitalforvaltningsstrategi definerer rammer for plassering av midler. Disse rammene er relativt konservative.

Personalforhold

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes i å realisere selskapets forretningsmessige mål.

Frende hadde ved utgangen av 2014 99 årsverk, en økning fra 2013 med 9 årsverk. Økning i årsverk er vesentlig relatert til nye distribusjonskanaler. Det er ikke estimert med vesentlig økning i årsverk i 2015.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i Frende ansees som godt, og er preget av den entusiasme som ofte erfares i nyetablert virksomhet. Selskapets sykefravær utgjorde totalt 4,8 % (4,0). Herav utgjorde langtidsfravær 3,4 % (2,4).

Det ble i 2014 ikke registrert skader eller ulykker i Frende.

Selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling

Frende tilstreber likebehandling av ansatte på alle nivåer i selskapet, uansett kjønn, etnisk tilhørighet eller annet. På samme måte skal avlønning gjenspeile stillingsinnhold og kvalifikasjoner, uavhengig av kjønn eller andre forhold.

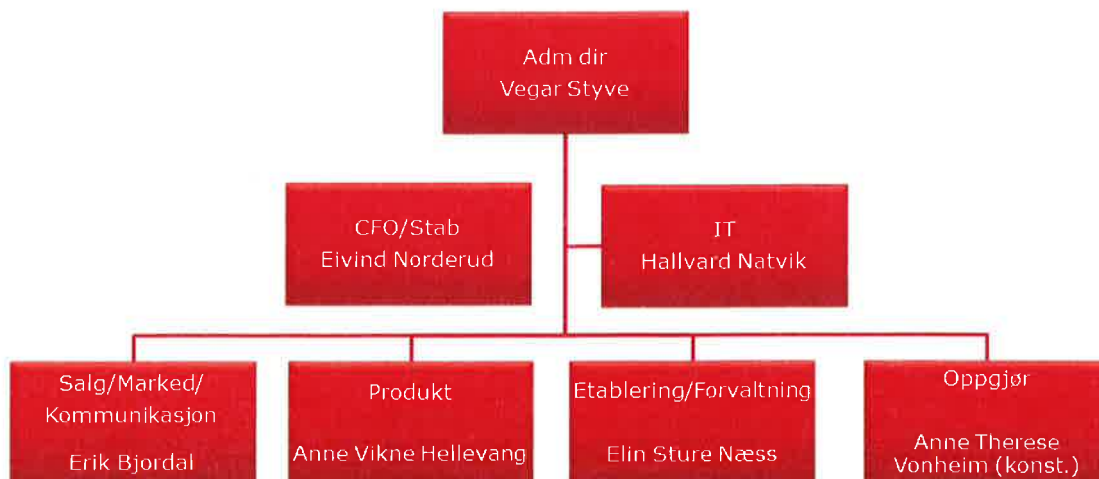
Ved utgangen av 2014 var kvinneandelen 46 % av selskapets ansatte, mens kvinneandelen i selskapets ledelse var 43 % og 36 % i selskapets styre.

Frende har ansatt flere medarbeidere med etniske minoritetsbakgrunn, og vi opplever at de på linje med øvrige medarbeidere bidrar positivt faglig og kulturelt. Selskapet anser ikke noe behov for å iverksette tiltak i henhold til diskrimineringsloven.

Styret og ledelse

Selskapets styre består av aksjonærvalgte representanter fra de seks største eierbankene, 1 fra de små eierbankene, tre eksterne aksjonærvalgte medlemmer, samt en representant valgt av og blant de ansatte.

Selskapets ledergruppe består av 7 medlemmer.

Framtidsutsikter

Styret mener selskapet har skapt et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, og her er fortsatt et stort uutnyttet potensial. Sammen med etablering av nye kanaler gir dette grunnlag for fortsatt vekst i 2015.

Investering i nye systemer og fokus på å etablere effektive prosesser fra starten, forventes å gi et konkurransedyktig kostnadsnivå. Organisasjonen er styrket gjennom året, og har fortsatt god tilgang på dyktige medarbeidere. I tillegg er rådgivingskompetansen og kapasiteten hos distributørene styrket.

Selskapet er godt rustet til å tilpasse seg nytt regelverk for risikostyring og soliditet (Solvens II).

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte, først og fremst i eier- og distribusjonsbankene, for godt samarbeid.

Innsatsviljen har gitt inspirasjon som selskapet håper kan videreføres inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende foreslår at årets overskudd MNOK 125,0 overføres i ny regning mot "Annen egenkapital" under "opptjent egenkapital".

Selskapet hadde ved årsskiftet MNOK 3,3 i fri egenkapital. Det foreslås ikke utdeling av utbytte for regnskapsåret 2014.

Bergen, 25. mars 2015

Jan Erik Kjerpeseth
Styreleder

Geir Bergskaug
Nestleder

Arvid Andenæs

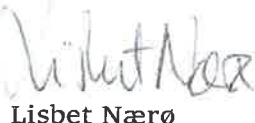
Sondre Gravir

Mette Nora Sætre

Nils Martin Axe

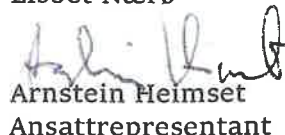
Lisbet Nærø

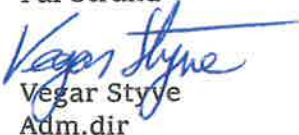
Pål Strand

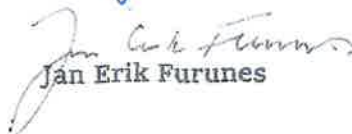
Anne-Grethe Sund

Arnstein Heimset
Ansattrepresentant

Vegar Styve
Adm.dir

Jan Erik Furunes

Frende Skadeforsikring AS

Teknisk regnskap for skadeforsikring	Note	31.12.14	31.12.13
Premieinntekter			
Forfalt bruttopremie		1 253 976 876	1 124 081 309
- Avgitt gjenforsikringspremie		-20 566 687	-20 969 611
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie		-63 586 111	-63 616 777
- Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie		-3 469 421	1 000 693
<i>Sum premieinntekter for egen regning</i>	1,3,9	<u>1 166 354 657</u>	<u>1 040 495 614</u>
Allokert investeringsavkastning overført fra ikke-teknisk regnskap		21 558 723	19 496 843
Erstatningskostnader i skadeforsikring			
Brutto betalte erstatninger		686 589 614	642 415 266
-Gjenforsikringsandel av betalte erstatninger		-891 588	-5 432 426
Brutto endringer i erstatningsavsetninger	4	130 293 104	125 451 013
- Endring i gjenforsikringsandel av brutto erstatninger		-8 126 642	1 332 665
<i>Sum erstatningskostnader for egen regning</i>	1,3,9	<u>807 864 488</u>	<u>763 766 518</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader		126 367 732	104 770 047
Forsikringsrelaterte adm. kostnader		96 793 029	92 056 677
<i>Sum forsikringsrelaterte driftskostnader</i>	3,5,10,11	<u>223 160 761</u>	<u>196 826 724</u>
Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger		<u>156 888 131</u>	<u>99 399 215</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
Endring i sikkerhetsavsetning		27 500 000	33 285 000
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>	4	<u>27 500 000</u>	<u>33 285 000</u>
Resultat av teknisk regnskap i skadeforsikring		<u>129 388 131</u>	<u>66 114 215</u>
Ikke teknisk regnskap for skadeforsikring			
Netto inntekter fra investeringer			
Realisert/ urealisert gevinst / tap aksjefond		21 049 449	31 370 769
Realisert/ urealisert gevinst / tap pengemarkedsfond		34 773 523	27 661 983
Realisert/ urealisert eiendomsfond		4 525 185	1 555 051
Renteinntekter bankplasseringer		661 974	517 139
<i>Sum netto inntekter fra investeringer</i>	7,9	<u>61 010 130</u>	<u>61 104 942</u>
Andre kostnader	15	4 812 959	28 522 668
Allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap		21 558 723	19 496 843
Resultat av ikke- teknisk regnskap		<u>34 638 448</u>	<u>13 085 431</u>
Resultat før skattekostnad		<u>164 026 579</u>	<u>79 199 646</u>
Skattekostnad	13	38 992 697	15 934 231
Totalresultat		<u>125 033 882</u>	<u>63 265 415</u>

Frende Skadeforsikring AS

	Note	31.12.2014	31.12.2013
EIENDELER			
<i>Immaterielle eiendeler</i>			
Andre immaterielle eiendeler	12	26 217 633	20 981 731
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>			
Investeringer som holdes til forfall	7,9	242 830 417	
Utlån og fordringer		242 830 417	-
<i>Finansielle eiendeler</i>			
Aksjefondsandeler	7,9	143 624 343	146 022 921
Obligasjoner/ rentefond	7,9	1 079 351 850	1 055 068 676
Eiendomsfond	7,9	117 114 144	56 757 215
Plasseringskonto	7,9	5 626 887	19 475 270
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		1 345 717 224	1 277 324 082
<i>Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring</i>			
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie		3 299 514	6 768 935
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning		12 129 368	4 002 726
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring		15 428 882	10 771 661
<i>Fordringer</i>			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	8	458 963 575	415 573 246
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		644 778	3 653 700
Sum fordringer		459 608 353	419 226 946
<i>Andre eiendeler</i>			
Anlegg og utstyr	12	1 303 728	1 161 795
Kasse, bank	6	51 239 529	23 964 429
Eiendeler ved skatt	13	39 135 762	78 128 459
Sum andre eiendeler		91 679 019	103 254 683
<i>Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter</i>			
Forskuddsbetalte kostnader		14 081 176	1 870 000
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		14 081 176	1 870 000
Sum eiendeler		2 195 562 703	1 833 429 102

Frende Skadeforsikring AS

EGENKAPITAL OG GJELD

		31.12.2014	31.12.2013
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (5.000.000 aksjer pål. kr. 100,-)	16	500 000 000	500 000 000
Overkursfond		-	-
Sum innskutt egenkapital		500 000 000	500 000 000
Opptjent egenkapital			
<i>Fond</i>			
Avsetning til garantiordningen		46 650 000	35 000 000
Avsetning til naturskadefondet	2	-	-
<i>Annen opptjent egenkapital</i>			
Annen opptjent egenkapital		3 268 767	-110 115 115
Sum opptjent egenkapital		49 918 767	-75 115 115
 Sum egenkapital	 16,17,18	 549 918 767	 424 884 885
 Forsikringsforpliktelser brutto skadeforsikring			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	588 165 160	524 579 049
Brutto erstatningsavsetning	4	747 575 636	617 282 532
-Sikkerhetsavsetning	4	208 785 000	181 285 000
Sum forsikringsforpliktelser brutto skadeforsikring		1 544 525 796	1 323 146 581
 Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	11	14 247 305	11 602 849
Sum forpliktelser		14 247 305	11 602 849
 Forpliktelser			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		1 057 431	1 883 443
Andre forpliktelser	14	14 731 036	12 852 137
Konserngjeld	14	1 789 140	5 200 233
Sum forpliktelser		17 577 607	19 935 813
 Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader	15	69 293 228	53 858 973
 Sum egenkapital og gjeld		 2 195 562 703	 1 833 429 102

Bergen, 25. mars 2015

 Jan Erik Kjerpeseth Styreleder	 Geir Bergskaug Nestleder	 Arnstein Heimset Ansattvalgt
 Sondre Gravin	 Mette Nora Sætre	 Nils Martin Axe
 Håbet Næro	 Pål Stånd	 Arvid Andersen
 Anne Grethe Sund	 Jan Erik Furunes	 Vegar Styrre adm.dir.

Frende Skadeforsikring AS

Endring i egenkapital

	Aksjekapital	Overkursfond	Avsetning til garantiordningen	Naturskadefond	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.2013	500 000 000	-	24 150 000	-	-162 530 530	361 619 470
Endring garantiordningen			10 850 000		-10 850 000	-
Endring naturskadefond					-	-
Periodens disponering opptjent egenkapital					63 265 415	63 265 415
Egenkapital pr. 31.12.13	500 000 000	-	35 000 000	-	-110 115 115	424 884 885
Egenkapital pr 01.01.2014	500 000 000	-	35 000 000	-	-110 115 115	424 884 885
Overkursfond mot opptjent egenkapital					-	-
Endring garantiordningen			11 650 000		-11 650 000	-
Endring naturskadefond					-	-
Periodens disponering opptjent egenkapital					125 033 882	125 033 882
Egenkapital pr. 31.12.14	500 000 000	-	46 650 000	-	3 268 767	549 918 767

Frende Skadeforsikring AS

Kontantstrømanalyse	31.12.14	31.12.13
<i>Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</i>		
Netto innbetalt til premier brutto	1 210 586 547	1 074 336 868
Netto kontantstrøm reassuranse	-17 492 189	-16 857 612
Renteinntekter bank	661 974	517 139
Realisert gevinst/ renter fondsandeler	73 364 665	37 208 242
Andre kostnader	4 812 959	-
Utbetalte erstatninger	686 589 614	642 415 266
Forsikringsrelaterte driftskostnader	210 862 247	179 414 437
<i>Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</i>	364 856 177	273 374 934
<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>		
Nettoinvestert i finansielle eiendeler	338 088 451	300 297 006
Netto investert i driftsmidler	802 231	225 768
Netto investert i immaterielle eiendeler/ IT systemer	12 538 777	9 936 163
<i>Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>	-351 429 459	-310 458 937
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>		
Innbetaling aksjekapital		
<i>Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter</i>	-	-
Netto likviditetsendring	13 426 718	-37 084 003
<i>Likviditetsbeholdning 01.01.</i>	43 439 698	80 523 701
<i>Likviditetsbeholdning 31.12.</i>	56 866 416	43 439 698

Kontantstrømanalyse viser endring i inntøynende på bank drift og plasseringskonti i 2014. Fondsplasseringer er definert som investering i finansielle eiendeler.

Frende Skadeforsikring AS

Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet for Frende Skadeforsikring AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap, Forskrift om årsregnskap for forsikring, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenligningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Endring i regnskapsprinsipper

Det er ingen endring i regnskapsprinsipper i 2014.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Den forfalte premien periodiseres pro rata, og forfalt premie som vedrører neste år føres som "endring i avsetning ikke opptjent bruttopremie".

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassurandørenes andel av forfalt brutto premie. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie, og føres som "endring gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie".

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter alle erstatningsbeløp som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne med ikke meldte skader (IBNR).

Brutto betalte erstatninger omfatter betalte erstatninger til forsikringstaker inkl. direkte og indirekte skadebehandlingskostnader, med fradrag for mottatte regressinnbetalinger.

Allokert investeringsavkastning

Investeringsavkastning registreres i det ikke-tekniske regnskapet. Den del av investeringsavkastningen som skal allokere til det tekniske regnskapet beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av forsikringstekniske avsetninger gjennom året. Ved beregningen benyttes en forsikringsteknisk rente lik gjennomsnittlig rente på statsobligasjoner med gjenstående løpetid lik 3 år.

Den gjennomsnittlige rente for 2014 er beregnet til 1,55 %.

Klassifisering og verdivurdering

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Frende Skadeforsikring AS har finansielle eiendeler, og disse klassifiseres etter følgende kategorier etter IAS 39:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste, eller lar seg fastsette og som ikke blir notert i et aktivt marked. Obligasjoner holdt til forfall er klassifisert som utlån og fordringer, og måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste

handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i Frende Skadeforsikring AS er i det alt vesentlige instrumenter som er notert i et aktiv marked.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdifall av den enkelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler. Ved vurderingen av om det foreligger verdifall legges det vekt på hvorvidt utsteder har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, om det er sannsynlig at utsteder går konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller om det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med henholdsvis opprinnelig effektiv rente (for eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (for eiendeler med flytende rente).

Tap for verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelseskost inkludert direkte eksterne kostnader for å sette programvaren klar til bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som immateriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillelsesdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er tilstede. Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tiliser at verdi ikke lenger er tilstede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er tilstede. Det er ikke gjennomført nedskrivning på driftsmidler per 31.12.2014.

Forsikringsmessige avsetninger

Avsetning for ikke opptjent premie er periodisering av forfalt premie. Avsetningen er relatert til avsetning for ikke opptjent andel av brutto forfalt premie på forsikringskontrakter der forsikringsperioden er påbegynt ved regnskapsårets slutt.

Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR). Erstatningsavsetning inkluderer fremtidige direkte og indirekte skadebehandlingskostnader.

Det foretas individuell skadereservering for alle meldte skader, og avsetningen omfatter forventet utbetaling til forsikringstaker inkl. skadebehandlingskostnader.

Avsetning for inntrufne, ikke meldte skader (IBNR) foretas ved hjelp av statistiske metoder. Grunnet lavt skadetall og kort historikk er det ved avsetningsberegning også benyttet en premiefaktor i forhold til opptjent premie for enkelte av selskapets produkter.

Sikkerhetsavsetning skal sammen med premieavsetningen og erstatningsavsetningen til enhver tid minst dekke selskapets forsikringstekniske ansvar ved ekstraordinært skadeforløp.

Annen opptjent egenkapital

Naturskadefond kan kun benyttes til erstatninger etter naturskader. Til fondet avsettes differansen mellom årets opptjente naturskadepremie og påløpte erstatninger som dekkes av denne ordningen.

Avsetning til garantiordningen er avsetning for å dekke ansvar mot sikringsordningen som skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring. Det maksimale ansvaret utgjør 1,5 % av summen av selskapets opptjente bruttopremie for skadeforsikringsavtaler som omfattes av garantiordningen.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp knyttet til innskuddspensjon.

I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med NRS 6, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger. Estimatavvik innenfor grensen på 10 % av det største

av de to beløpene pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse krever ingen resultatføring. Estimatavvik som overstiger grensen resultatføres ved amortisering over forventet gjenstående tjenestetid.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 27 % av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, og anvendelse av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Estimatene baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Det er knyttet størst usikkerhet til avsetning for skader inntruffet men ikke rapportert (IBNR). Avsetningen er basert på statistisk modell utarbeidet på grunnlag av erfaringstall og porteføljens utvikling. Det vil være risiko til fastsettelse av estimater beregnet på grunnlag av disse modellene.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er tilstede.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 1

Premieinntekter mv.	31.12.14	31.12.13
Forfalt bruttopremie	1 253 976 876	1 124 081 309
- Avgitt gjenforsikringspremie	-20 566 687	-20 969 611
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-63 586 111	-63 616 777
- Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	-3 469 421	1 000 693
Sum premieinntekter for egen regning	1 166 354 657	1 040 495 614

Erstatninger

Brutto betalte erstatninger	686 589 614	642 415 266
-Gjenforsikringsandel av betalte erstatninger	-891 588	-5 432 426
Brutto endringer i erstatningsavsetninger	130 293 104	125 451 013
- Endring i gjenforsikringsandel av brutto erstatninger	-8 126 642	1 332 665
Sum erstatningskostnader for egen regning	807 864 488	763 766 518

Note 2

Avsetning til naturskadefond	31.12.14	31.12.13
Inngående balanse	-	-
<i>Årets endring</i>		
Mottatt naturskadepremie	25 834 060	
Opptjent naturskadepremie	24 655 300	
Inntrufne erstatninger	30 331 903	
Andel kostnader i poolen inkl reassuranse	6 651 047	
Naturskade utover fond mot EK	12 327 650	
Avsetning til naturskadefondet UB	-	-

Noter til regnskapet
 Note 3 Premieinntekter og
 erstatningskostnader mv. i
 skadeforsikring

	Bruttoandel						Gjenforsikringsandel				Nettoandel
	Forfalte premier	Oppjønte premier 2014	Påløpte erstatninger tidligere årganger	Påløpte erstatninger alle årganger brutto	Påløpte erstatninger relaterte driftskostn.	Forsikrings- teknisk resultat brutto*	Oppjønt premie	Påløpte erstatninger	Gjenforsikr. resultat	Forsikrings- teknisk resultat netto	
Landbaserte forsikringer - privat											
Kombinerte forsikringer	363 028 225	341 920 690	-1 249 933	204 056 176	66 417 350	71 447 164	4 411 579	5 553 083	-1 141 504	72 588 668	
Herav: Rettsfylpsforsikring	-	0	-	-	0	0	0	0	0	0	
Herav: Øvrige	363 028 225	341 920 690	-1 249 933	204 056 176	66 417 350	71 447 164	4 411 579	5 553 083	-1 141 504	72 588 668	
Motorvognforsikringer	488 122 220	469 112 820	-8 840 150	297 932 629	89 303 756	81 876 435	5 919 734	1 987 824	3 931 910	77 944 526	
Herav: Ansvar	193 601 840	187 583 860	946 859	190 626 372	35 420 169	-38 462 681	2 367 687	1 987 824	379 863	-38 842 544	
Herav: Øvrige forsikringer	294 520 380	281 528 960	-9 787 010	107 306 256	53 883 587	120 339 117	3 552 047	-	3 552 047	116 787 070	
Fritidsbåtforsikring	37 707 870	36 980 330	-950 330	28 946 333	6 898 794	1 135 203	475 501	-	475 501	659 702	
Ulykkesforsikring	10 333 780	9 755 660	-695 921	19 545 022	1 890 603	-11 679 965	223 653	-	223 653	-11 903 618	
Reiseforsikring	88 408 640	84 312 530	-3 633 776	59 410 090	16 174 686	8 727 754	1 932 908	-	1 932 908	6 794 846	
Øvrige landbaserte forsikringer	9 839 600	10 095 188	-120 760	5 769 547	1 800 191	2 525 450	114 719	-	114 719	2 410 731	
Sum Privatbetonte forsikringer	997 440 335	952 177 218	-15 490 870	615 659 797	182 485 380	154 032 041	13 078 094	7 540 907	5 537 187	148 494 855	
Landbaserte forsikringer - næringsliv											
Kombinerte forsikringer næringsliv	32 488 320	30 447 500	703 998	31 271 049	5 943 858	-6 767 407	384 220	-	384 220	-7 151 627	
Herav: Rettsfylpsforsikring	-	0	-	-	0	0	0	-	0	0	
Herav: Øvrige	32 488 320	30 447 500	703 998	31 271 049	5 943 858	-6 767 407	384 220	-	384 220	-7 151 627	
Motorvognforsikringer bedrift	71 703 700	65 658 710	-1 404 655	48 276 633	13 118 456	4 263 621	828 547	-	828 547	3 435 074	
Herav: Ansvar	22 305 470	20 651 350	2 107 056	23 401 130	4 080 868	-6 830 648	260 662	-	260 662	-7 091 310	
Herav: Øvrige forsikringer	49 398 230	45 007 360	-3 511 711	24 875 503	9 037 588	11 094 269	567 885	-	567 885	10 526 384	
Yrkesskadeforsikringer	35 537 650	32 718 470	-2 989 883	33 476 839	6 501 744	-7 260 113	750 088	1 280 089	-530 001	-6 730 112	
Trygghetsforsikring	5 784 220	5 409 350	-512 320	8 104 644	1 058 244	-3 753 538	124 012	-	124 012	-3 877 550	
Øvrige landbaserte forsikringer næringsliv	76 812 216	71 462 985	-4 887 200	43 110 806	14 053 078	14 299 101	1 009 915	197 234	812 681	13 486 420	
Sum landbaserte næringslivsforsikringer	222 326 106	205 697 015	-9 090 060	164 239 971	40 675 380	781 664	3 096 782	1 477 323	1 619 459	-837 795	
Pooler											
Naturskadepooler	25 834 060	24 655 300	-	36 982 950	-	-12 327 650	-	-	-	-12 327 650	
Øvrige pooler	8 376 375	7 861 232	-	-	-	7 861 232	7 861 232	-	7 861 232	0	
Sum pooler	34 210 435	32 516 532	0	36 982 950	0	-4 466 418	7 861 232	0	7 861 232	-12 327 650	
Sum	1 253 976 876	1 190 390 765	-24 580 930	816 882 718	223 160 761	150 347 286	24 036 108	9 018 230	15 017 878	135 329 410	

*Resultater før sikkerhetsavsetning og allokert avkastning

Noter til regnskapet

Note 4

Forsikringstekniske avsetninger for ulike bransjer

	Premie-avsetn. uopptjent premie	Finans-tilsynets minstekr.	Erstatnings-avsetning	Finans-tilsynets minstekr.	Avsetning for indirekte skadebeh.-kostnader	Finans-tilsynets minstekr.	Sikkerhets-avsetning	Finans-tilsynets minstekr.	Reassurans-avsetning	Finans-tilsynets minstekr.
Landbaserte forsikringer - privat	480 455 342	480 455 342	462 263 232	379 831 701	22 847 039	22 847 039	135 948 265	124 745 560	195 058	195 058
Landbaserte forsikringer - næringsliv	91 334 700	91 334 700	207 451 121	140 039 523	9 580 288	9 580 288	72 836 735	64 650 893	414 498	414 498
Pooler	16 375 118		45 433 956							
Sum avsetning	588 165 160	571 790 042	715 148 309	519 871 224	32 427 327	32 427 327	208 785 000	189 396 453	609 556	609 556

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 5

Spesifikasjon kostnader

Salgskostnader

	Note	31.12.14	31.12.13
Provisjoner		123 827 922	102 297 067
Reklame og merkekostnader		2 539 810	2 472 981
		<u>126 367 732</u>	<u>104 770 047</u>

Provisjoner er i sin helhet provisjoner til distributørbankene.

Forsikringsrelaterte adm. Kostnader

Lønn og sosiale kostnader	10,11	54 682 595	47 195 244
Lokalkostnader		11 366 123	3 538 165
IT kostnader		26 989 271	29 123 479
Honorarer og leide tjenester		3 250 629	2 015 447
Diverse kontorkostnader		9 997 237	10 426 049
Kostnadsreduserende inntekter		-17 455 998	-7 339 063
		<u>88 829 857</u>	<u>84 959 322</u>

Avskrivninger

Avskrivning maskiner og inventar	12	247 308	192 890
Avskrivning IT utstyr	12	412 990	303 431
Avskrivning IT systemer	12	7 302 874	5 813 086
Nedskrivning IT system	12	-	787 948
		<u>7 963 172</u>	<u>7 097 355</u>

Sum forsikringsrelaterte driftskostnader

223 160 761 196 826 724

Antall ansatte ved årsskiftet	113	96
Gjennomsnitt antall ansatte i året	105	98
Antall årsverk ved årsskiftet	99	90

Kostnadsført godtgjørelse til revisor (inkl. mva)

Lovpålagt revisjon	359 225	237 520
Andre attestasjonstjenester/ internkontroll		7 400
Skatterådgivning		
Andre tjenester utenfor revisjonen	408 474	70 100
	<u>767 699</u>	<u>315 020</u>

Note 6

Bundne midler

Pr 31.12.14 hadde selskapet kr 3 620 243 i bankinnskudd skattetrekk.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 7

Finansielle eiendeler

	31.12.14		31.12.13	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	242 830 417	251 925 473		
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjefondsandeler	143 624 343	143 624 343	146 022 921	146 022 921
Obligasjoner/ rentefond	1 079 351 850	1 079 351 850	1 055 068 676	1 055 068 676
Eiendomsfond	117 114 144	117 114 144	56 757 215	56 757 215
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	5 626 887	5 626 887	19 475 270	19 475 270
<i>Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi</i>	<u>1 345 717 224</u>	<u>1 345 717 224</u>	<u>1 277 324 082</u>	<u>1 277 324 082</u>
Sum finansielle eiendeler	<u>1 588 547 641</u>	<u>1 597 642 697</u>	<u>1 277 324 082</u>	<u>1 277 324 082</u>

31.12.14

Aksjefond

Nordea Stabile Aksjer Global	80 326 060
Nordea Norge Verdi	12 615 153
Nordea Kapital	9 384 060
Nordea Nordic Small Cap Growth	12 081 415
Nordea 1- Stabile Emerging Markets Equity	14 821 621
Nordea 1 - Emerging Stars Equity Fund	14 768 916
Valutarelaterede derivater	-372 881
	<u>143 624 343</u>

Rentefond

Holberg Kreditt	19 146 923
Nordea Nordic Corporate Bond	18 398 840
DNB Global Credit	100 280 245
DNB Global Credit Short	100 178 553
	<u>238 004 561</u>

Eiendomsfond

Aberdeen Eiendomsfond Norge I	82 138 829
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	34 975 314
	<u>117 114 144</u>

Rentepapirer

Rentepapirer til virkelig verdi	846 974 177
Rentepapirer til amortisert kost	242 830 417
	<u>1 089 804 594</u>

Sum finansielle eiendeler

1 588 547 641

Virkelig verdi for fondene er fondskurser per 31.12.14.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 7 forts.

Rentepapirer - fordeling per sektor

Sektor	31.12.14
Stat-/statsgaranterte	0,3 %
Boligkredittforetak	29,1 %
Kommune/fylke	1,2 %
Bank/Finans	38,1 %
Industri	31,3 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31.12.14
AAA	14,4 %
AA	23,4 %
A	34,3 %
BBB	13,0 %
BB	0,2 %
B	0,0 %
Ikke ratet	14,7 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31.12.14
SpareBank 1 Næringskreditt AS	7,2 %
Nordea Eiendomskreditt AS	4,8 %
Sparebanken Sor	3,7 %
Sparebank 1 Nord Norge	3,7 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	3,6 %
Sparebanken Hedmark	3,6 %
DNB Næringskreditt AS	3,4 %
Sparebanken Vest Boligkreditt AS	3,1 %
DNB Bank ASA	3,0 %
Avinor AS	3,0 %
Sum	39,2 %

Netto inntekter finansielle instrumenter	31.12.14	31.12.13
Renteinntekter bankinnskudd	661 974	517 139
	<u>661 974</u>	<u>517 139</u>
Verdiendring obligasjoner/ rentefond	-4 066 893	362 706
Renter på rentefond	27 639 429	26 524 272
Nedskrivning obligasjoner holdt til forfall	-1 267 192	
Renter obligasjoner holdt til forfall	3 851 868	
Verdiendring aksjefondsandeler	-8 530 784	22 329 319
Verdiendring eiendomsfond	848 360	687 535
Realisert gevinst/ tap obligasjoner / rentefond	8 622 878	775 005
Realisert gevinst/ tap holdt til forfall	-6 566	
Realisert gevinst/ tap aksjefondsandeler	29 580 232	9 041 450
Realisert eiendomsfond	3 676 824	867 516
Sum inntekter fondsandeler	<u>60 348 156</u>	<u>60 587 803</u>
Sum inntekter finansielle instrumenter	<u>61 010 130</u>	<u>61 104 942</u>

Note 8

Fordringer på forsikringstakere	Ikke forfalt	Under 30			Totalt
		dager	30-60 dager	>60 dager	
Fordringer på forsikringstakere		11 281 887	5 615 932	1 419 544	18 317 363
Ikke forfalt, ikke fakturert forsikringspremie	337 741 817				337 741 817
Ikke forfalt, fakturert forsikringspremie	102 904 395				102 904 395
Sum fordringer forsikringstakere	<u>440 646 212</u>	<u>11 281 887</u>	<u>5 615 932</u>	<u>1 419 544</u>	<u>458 963 575</u>

Premie inntektsføres i henhold til hovedforfall, kunden faktureres i samsvar med betalingsavtale.

Ubetalt forsikringspremie > 60 dager går til avgang og avtalen med kunden kanselleres.

Det beregnes korttidspremie til kunden for den tiden selskapet i henhold til loven må stå ansvar for avtalen.

Frende Skadeforsikring AS

Note 9

Risikostyring

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen for den enkelte forsikringskontrakt består av sannsynligheten for at forsikringstilfellet inntreffer og av usikkerheten i størrelsen på utbetalingen.

Forsikringsrisiko styres gjennom avsetninger for fremtidige forventede erstatninger på eksisterende kontrakter, prising av risikoelementet i forsikringspremien, og gjennom reassuransekontrakter,

I tillegg styres risikoen via retningslinjer i forhold til hvilke type risiki som selskapet aksepterer i sin portefølje.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammer for den strategiske aktiva allokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedsrentene. Frende styrer renterisikoen gjennom rammer knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2014 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 0,8 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittisiko

Kredittisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammer knyttet til renteporteføljenes kreditturasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte motparter, rammer knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2014 omlag 2,8 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med investering i nordiske høyrente obligasjoner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift.

Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin investeringsportefølje består utelukkende av likvide papirer og fondsplasseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov.

Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31.12.14	31.12.13
10% fall i kurs aksjefond	-14 362 434	-12 362 044
1%-poeng stigning i rentenivå	-8 941 212	-6 660 873

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 10

Ytelser til ledende personer

Selskapsledelse	Lønn	Opptjent pensjon/ innbet. innskudds- pensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Bjørn Thømt, adm. dir.	2 466 223	1 546 232	219 537	214 962
Vegar Styve, adm.dir fra 20.02.2015	1 297 038	237 601	132 416	178 227
Andre ledende ansatte				
Anne Vikne Hellevang	1 249 717	233 728	127 323	183 210
Ole Tom Pettersen (IT direktør 01.01.14-30.09.14)	1 482 252	400 849	93 459	197 572
Eivind Norderud	1 448 333	289 200	149 537	191 324
Bjarne Andreas Bakke	1 166 545	64 510	125 000	157 687

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe med virkning fra 01.09.2014 med felles adm.dir. Bjørn Thømt har vært adm.dir. hele 2014, men fratrådte 20.02.2015. Vegar Styve tiltrådte stilling som adm.dir fra denne dato. Bjørn Thømt opprettholder sitt ansattforhold til han går av med pensjon oktober 2016.

Vedr pensjonsytelser vises til note 11.

Administrerende direktør og ovennevnte ledende ansatte har avtale om 12 måneders etterlønn ut over oppsigelsestiden på 6 måneder, ved oppsigelse fra selskapets side.

Det er inngått avtale om etterlønn med fratrådt IT direktør med varighet 12 mnd. fra 01.04.2015

Styre og kontrollkomite	Honorar mottatt fra selskapet	Honorar mottatt i søsterselskap
Styret		
Jan Erik Kjerpeseth, styrets leder	116 000	116 000
Geir Bergskaug, nestleder	116 000	
Jan Erik Furunes (styremedlem til 30.09.14)	87 000	87 000
Nils Martin Axe	87 000	87 000
Pål Strand	87 000	87 000
Sondre Gravir	116 000	
Mette Nora Sætre	116 000	
Anne Therese Vonheim (styremedlem til 14.05.14)	116 000	
Lisbet Nærø (styremedlem fra 14.05.14)		
Arvid Andenæs (styremedlem fra 14.05.14)		
Anne- Grethe Sund (styremedlem fra 14.05.14)		
Lisbeth Flågeng (styremedlem fra 30.09.14)		
Arnstein Heimset (styremedlem fra 14.05.14)		
Kontrollkomiteen		
Agnar Langeland, leder	58 000	58 000
Reidun Brekke	37 000	37 000
Jan Gustav Andersen	37 000	37 000

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende Skadeforsikring AS eller andre selskaper i konsernet.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 11

Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Skadeforsikring AS

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G.

Selskapet har også driftsavtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift. Den usikrede driftsordningen omfatter 7 personer.

Alle pensjonsordningene er behandlet etter NRS 6 Ytelser til ansatte. Når uamortisert estimatavvik overstiger 10 prosent av det høyeste av beregnet pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres det overskytende over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Per 31.12.2014 hadde selskapet 113 ansatte. Det er betalt totalt kr. 4 109 243 i innskuddspremie for 2014

Netto pensjonskostnad	31.12.14	31.12.13
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 852 574	1 612 406
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	462 662	336 030
Avkastning på pensjonsmidler	-	-
Periodisert arbeidsgiveravgift	326 448	274 729
Resultatført estimatavvik	2 773	-
Netto pensjonskostnad	<u>2 644 457</u>	<u>2 223 165</u>

Beregnet pensjonsforpliktelse sikrede ordninger

Beregnete pensjonsforpliktelser (PBO)	-	-
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-	-
Arbeidsgiveravgift	-	-
Ikke resultatført planendring / (avkortning)	-	-
Ikke resultatført estimatavvik	-	-
Netto pensjonsforpliktelse (Netto pensjonsmidler)	<u>-</u>	<u>-</u>

Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger

Beregnete pensjonsforpliktelser (PBO)	15 310 728	11 292 701
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-	-
Arbeidsgiveravgift	2 158 813	1 592 271
Ikke resultatført planendring / (avkortning)	-	-
Ikke resultatført estimatavvik	-3 222 236	-1 282 133
Netto pensjonsforpliktelse	<u>14 247 305</u>	<u>11 602 839</u>

Økonomiske forutsetninger:

	31.12.14	31.12.13
Diskonteringsrente	3,00 %	4,10 %
Årlig lønnsvekst	3,25 %	3,75 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,10 %	0,60 %
Årlig økning i G	3,00 %	3,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,80 %	4,40 %

Aktuarielle forutsetninger:

Frivillig avgang medlemmer	0-8%	0-8%
Uttakstilbøyelighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i.a.	i.a.
Lineær opptjening		

Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU
--	----------	----------

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 12

Anlegg og utstyr

	IT utstyr	IT system	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2014	5 546 929	99 305 030	4 560 018	109 411 977
Tilgang	802 231	12 538 777	-	13 341 008
Avgang	-	-	-	-
Akkumulerte nedskrivninger	-	6 514 493	-	6 514 493
Akkumulerte avskrivninger	5 437 956	79 111 681	4 167 494	88 717 131
Bokført verdi 31.12.2014	911 204	26 217 633	392 524	27 521 361
Årets avskrivning	412 990	7 302 874	247 308	7 963 172
Årets nedskrivning	-	-	-	-
Økonomisk levetid	3 år	5 år	5 år	
Lineær avskrivningssats	33 %	20 %	20 %	

IT systemer er kjøpte systemer tilpasset virksomheten.

Verdi av kjøpte systemer er vurdert til virkelig verdi ved balansetidspunktet. Det er i 2014 ikke foretatt nedskrivning av verdi på aktiverte systemelementer vurdert uten verdi ved balansetidspunktet.

Note 13

Skattekostnad

Årets skattekostnad fordeler seg på:

	31.12.14	31.12.13
Endring utsatt skattefordel	38 992 697	15 934 231
Sum skattekostnad	38 992 697	15 934 231

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat av ordinær virksomhet før skatt	164 026 579	79 199 646
<i>Permanente forskjeller</i>		
Ikke fradragsberettigete kostnader	385 674	483 301
Realisert/ urealisert under fritaksmetoden	-21 279 918	-33 105 619
Korreksjon tidligere år	1 285 061	-3 812
Naturskadefond direkte mot egenkapitalen	-	-
Endring midlertidige forskjeller	14 559 601	1 621 900
Årets resultat mot fremførbare underskudd	-158 976 997	-48 195 416
Grunnlag betalbar skatt	-	-

Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler

	31.12.14	Endring 2014	31.12.13
Varige driftsmidler	-11 110 831	-182 812	-11 293 643
Pensjonsforpliktelse	-14 247 305	2 644 456	-11 602 849
Urealisert verdiendring finansielle eiendeler	607 441	4 597 957	5 205 398
Avsetning leieforhold	-7 500 000	7 500 000	-
Fremførbart underskudd	-112 696 569	-158 976 997	-271 673 566
	-144 947 264	-144 417 396	-289 364 660
27% utsatt skattefordel	39 135 762	38 992 697	78 128 458

Utsatt skattefordel er balanseført da det forventes inntjening i fremtidige år, eller realistisk skattetilpasning som gjør det mulig å utnytte.

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 14

Andre forpliktelser	31.12.14	31.12.13
Leverandørgjeld	4 413 067	4 932 557
Gjeld i forb med direkte forsikring	4 570 068	2 648 437
Forskuddstrekk	3 587 972	3 269 921
Skyldig arbeidsgiveravgift	2 106 405	1 951 159
Andre forpliktelser	53 524	50 063
	<u>14 731 036</u>	<u>12 852 137</u>
Konsernmellomværende		
Gjeld til Frende Livsforsikring	1 789 140	4 971 773
Gjeld til Frende Holding	-	228 460
	<u>1 789 140</u>	<u>5 200 233</u>

Note 15

Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

Påløpt arbeidsgiveravgift	1 106 618	976 463
Feriepenger	7 119 109	6 499 764
Avsatt bonus	3 900 000	4 352 455
Skyldig provisjon *	10 722 994	10 615 832
Avsatt merverdiavgift	33 335 627	28 522 668
Avsetninger for andre forpliktelser	13 108 881	2 891 791
	<u>69 293 228</u>	<u>53 858 973</u>

* Provisjon til distributører som tilsvarer eierne av Frende Holding AS (morselskapet til Frende Skadeforsikring AS)

Note 16

Aksjonærer

Aksjekapitalen på kr. 500 000 000 består av 5 000 000 aksjer á kr. 100.

Frende Holding AS eier 100% av aksjene i Frende Skadeforsikring AS pr. 31.12.2014.

Resultat per aksje

	31.12.14	31.12.13
Resultat etter skatt	125 033 882	63 265 415
Antall aksjer	<u>5 000 000</u>	<u>5 000 000</u>
Resultat per aksje (kroner)	<u>25,01</u>	<u>12,65</u>

Frende Holding AS eier 100 % av aksjene i selskapet.

Antall aksjer 01.01	5 000 000	5 000 000
Emisjon		
Antall aksjer 31.12	<u>5 000 000</u>	<u>5 000 000</u>

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 17

Kapitaldekning

I hele tusen

Kapitaldekningsreglene regulerer forholdet mellom selskapets ansvarlige kapital og investeringsrisiko på balansens aktiva side.

	31.12.14	31.12.13
Aksjekapital	500 000	500 000
Overkursfond	-	-
Annen egenkapital	3 269	-110 115
Til reassuranseavsetning	-610	-1 116
Tellende egenkapital	502 659	388 769
Immaterielle eiendeler i balansen	65 353	99 110
Kjernekapital= tellende ansvarlig kapital	437 305	289 659
Risikovektet volum	1 352 644	938 542
Kapitaldekning i prosent	32,3 %	30,9 %

Eiendeler fordelt på risikokategorier

	Nominelle beløp		Risikovektet beløp	
	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13
Gjenforsikringsandel forsikringstekniske avsetninger 0%	15 429	10 772	-	-
Bankinnskudd 20 %	56 866	44 625	11 373	8 925
Obligasjoner og aksjefond 100 %	744 153	377 597	744 153	377 597
Obligasjoner 20 %	456 109	444 982	91 222	88 996
Obligasjoner 10 %	382 658	435 270	38 266	43 527
Fordringer 50%	14 726	5 524	7 363	2 762
Fordringer 100%	458 964	415 573	458 964	415 573
Anleggsmidler 100%	1 304	1 162	1 304	1 162
Immaterielle eiendeler	65 353	99 110	-	-
Total balanse	2 195 562	1 834 615	1 352 644	938 542
Fradrag				
Sum risikovektet volum			1 352 644	938 542

Note 18

Beregning av Solvensmargin

I hele tusen

	31.12.14	31.12.13
Netto ansvarlig kapital	437 305	289 659
Sikkerhetsavsetninger	208 785	181 285
Sikkerhetsavsetning 55 % av minstekrav	-104 168	-91 044
Naturskadefond		
Andel som kan medregnes i solvenskapitalen	-	-
Solvensmargin kapital	541 923	379 900
Solvensmarginkrav metode 1 (Premiebasert)		
Premie	1 253 977	1 124 081
Del som skal forhøyes med 50 %	54 760	44 808
Grunnlag	1 281 357	1 146 485
Krav etter metode 1	214 078	192 522
Solvensmarginkrav metode 2 (Erstatningsbasert)		
Grunnlag	762 124	663 732
Krav etter metode 2	185 050	163 088
Solvensmarginkrav, absolutt minimum (3,5 mill Euro)	31 413	29 985
Solvensmargin*	253,1 %	197,3 %

*Hensyntatt reduksjonsfaktor p.g.a reassuranseavdekning

Frende Skadeforsikring AS

Noter til regnskapet

Note 19

Nøkkeltall til regnskapet

	<i>Definisjon</i>	31.12.14	31.12.13
Skade % brutto	Brutto erstatningskostnader i prosent av brutto opptjent premie	68,6 %	72,4 %
Skade % e/r	Netto erstatningskostnader i prosent av netto opptjent premie	69,3 %	73,4 %
Kostnadsandel	Driftskostnader i prosent av opptjent premie for egen regning	19,1 %	18,9 %
Combined ratio	Summen av kostnadsandel og skadeprosent egenregning	88,4 %	92,3 %

Skadeprosent er beregnet inkl avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader

Til generalforsamlingen i Frende Skadeforsikring AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Frende Skadeforsikring AS, som viser et overskudd på kr 125 033 882. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Frende Skadeforsikring AS per 31. desember 2014, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 25. mars 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Marius Kaland Olsen
Statsautorisert revisor